

Boże Narodzenie
to czas radości, pojednania,
spokoju i nadziei na lepsze jutro.
Na ten wyjątkowy, świąteczny czas,
życzę wszystkim
mieszkańcom Gminy Szczurowa,
aby przy wigilijnym stole nie zabrakło
rodzinnej atmosfery,
refleksji oraz otuchy wlanej w Wasze serca,
każdym życzliwym słowem.

Niech Święta Bożego Narodzenia
oraz nadchodzący Nowy Rok 2021,
będą pełne wiary w drugiego człowieka,
nadziei w lepszą przyszłość
oraz miłości do ludzi.
Niech przyniosą szczęście
i wszelką pomyślność.

Wójt
Gminy Szczurowa
Zbigniew Moskal
wraz z pracownikami

Determinacja w działaniu kluczem do sukcesu

W listopadzie minęły dwa lata od kiedy sprawuje Pan urząd Wójta Gminy Szczurowa. Kiedy w 2019 roku rozmawialiśmy o pańskich planach na kolejne lata kadencji, nikt z nas nie podejrzewał, że na świecie wybuchnie epidemia koronawirusa. Jak pojawienie się tej choroby wpłynęło na naszą gminę oraz na wspomniane wcześniej pomysły dotyczące jej rozwoju?

Ostatnie miesiące to trudny okres dla nas wszystkich. Sytuacja, w której się znaleźliśmy i ograniczenia z nią związane zmusiły nas do zmiany planów i reorganizacji pracy. Pomimo wprowadzonych obostrzeń, nieprzerwanie pracujemy i załatwiamy sprawy urzędowe mieszkańców.

Od początku pojawienia się epidemii w naszym kraju, natychmiast podjąłem działania zmierzające do minimalizacji ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa oraz rozwiązywania pojawiających się problemów. Zapewniłem środki dezynfekcyjne dla szkół i budynków użyteczności publicznej. Wyposażyłem uczniów i nauczycieli w niezbędny sprzęt służący do nauki zdalnej. We współpracy z GCK zorganizowałem akcję szycia maseczek ochronnych. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu grupy wolontariuszy, udało się uszyć ponad 7 tysięcy maseczek, które trafiły do mieszkańców naszej gminy. Druhowie OSP prowadzili kampanię informacyjną, podczas której przez kilka weekendów z samochodów strażackich emitowali komunikaty apelujące o pozostanie w domach. Przez cały czas trwania pandemii strażacy ochotnicy pozostają w gotowości na wezwanie do osób

potrzebujących pomocy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela wsparcia seniorom i osobom potrzebującym poprzez dostarczanie zakupów i pomoc w czynnościach związanych z codziennym funkcjonowaniem. Wszyscy mieszkańcy potrzebujący pomocy psychologicznej, mogą ją otrzymać dzwoniąc na uruchomioną w tym celu infolinię. Na bieżąco reaguję na pojawiające się trudności, ponieważ zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców jest najważniejsze.

Panująca sytuacja nie pozostaje bez wpływu na działalność inwestycyjną naszego samorządu. Utrzymanie zaplanowanego rozwoju gminy wymaga wielu starań i bardzo aktywnego poszukiwania dodatkowych źródeł finansowania. Obecnie nasza gmina przypomina wielki plac budowy. Równocześnie na terenie gminy realizowanych jest kilkanaście dużych inwestycji w różnych miejscowościach. Nasuwa się pytanie: jak to możliwe, że w dobie kryzysu tempo rozwoju naszej gminy jest wyższe, niż planowane? Jest kilka czynników, które się na to składają. Należy do nich z pewnością ogromna determinacja w działaniu oraz przychylność wielu osób i instytucji.

Wspomina Pan o inwestycjach oraz pozyskanych na nie środkach zewnętrznych. Jakie były Pana zdaniem najbardziej istotne zadania inwestycyjne zrealizowane w gminie Szczurowa w 2020 roku ?

W bieżącym roku realizuję szereg inwestycji. Zakres części z nich jest bardzo duży, toteż ich realizacja zostanie

zakończona z początkiem przyszłego roku. Wszystkie inwestycje są odpowiedzią na potrzeby mieszkańców. Niektóre z nich były oczekiwane od lat. Niektóre natomiast w skali naszej gminy są zupełnie innowacyjne. Zarówno remonty dróg, modernizacje szkół, placów zabaw, domów ludowych, remiz strażackich, boisk sportowych, jak również tworzenie nowych placówek skierowanych do różnych grup wiekowych, dzieci, młodzieży, rodziców, seniorów, są inwestycjami bardzo ważnymi dla mieszkańców. Do wszystkich działań podchodzę z ogromnym zaangażowaniem. Oczywiście jest kilka inwestycji, których realizacja szczególnie mnie cieszy. Należy do nich utworzenie placówki wsparcia dziennego w Niedzieliskach, w której dzieci i młodzież będą mogli wspólnie spędzać czas, otrzymać pomoc w nauce oraz rozwijać swoje pasje i zainteresowania. Cieszę się z powstawania nowej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Za wielki sukces uważam fakt, że w miejscowościach, w których przez wiele lat nie było możliwości wykonania sieci gazyfikacyjnej, mieszkańcy podpisują już pierwsze umowy przyłączeniowe. Na szczególną uwagę, zwłaszcza w obecnych czasach, zasługują strażacy. Wiem, z jakim oddaniem poświęcają się swojej misji. Dlatego korzystam z każdej okazji pozyskania środków na szkolenia i doposażanie ich w sprzęt ratowniczy. Z wielką dumą będę zawsze myślał o inwestycji, która powstaje w Strzelcach Małych. To nie tylko kompleksowa modernizacja niszczonego budynku. Tworzymy miejsce, w którym najmłodsi mieszkańcy naszej gminy będą mieli zapewnioną opiekę przedszkolną i żłobkową i które w istotny sposób przyczyni się do podniesienia atrakcyjności naszej gminy.

Edukacja, ochrona zdrowia, opieka społeczna, kultura i sport – to kolejne istotne aspekty życia społecznego, które wpływają na poziom życia mieszkańców. Jakie zmiany w tych dziedzinach nastąpiły w bieżącym roku?

Wprowadziłem program stypendialny dla uzdolnionej młodzieży. Ponad stu uczniów z terenu naszej gminy otrzymało w ramach programu stypendium za wyniki w nauce, stypendia sportowe lub naukowe. Na początku roku wystąpiłem z wnioskiem o środki na zajęcia nauki jazdy na nartach w ramach projektu „Jeżdżę z głową 2020”. Dzieci i rodzice bardzo chętnie odpowiedzieli na ofertę i aż 53 uczniów z naszej gminy mogło doskonalić swą technikę jazdy. Podobnie jak w ubiegłym roku, prowadziłem rozmowy z jedną z krakowskich uczelni wyższych w celu zorganizowania wyjazdu edukacyjnego i ukazania ósmoklasistom możliwości i kierunków kształcenia. Planowałem szereg imprez i spotkań z młodzieżą. Jednak już w marcu musiałem zweryfikować te plany. Dzieci i młodzież pozostały w domach. Wspólnie z rodzicami i nauczycielami stanęli przed nowym wyzwaniem, jakim jest nauka zdalna. W trosce o uczniów i nauczycieli już trzykrotnie występowałem w wnioskami o środki na zakup sprzętu komputerowego. Do tej pory zakupiłem 80 laptopów za blisko 135 tys. zł, w najbliższym czasie zakupione zostaną kolejne za kwotę 75 tys. zł.

Kiedy tylko pozwoliła sytuacja epidemiczna, zorganizowałem dla 45 uczniów z klas I-III naukę pływania. Zajęcia te cieszą się dużym powodzeniem i są pewną odskocznią od ograniczeń i zakazów. Pozyskałem dofinansowanie dla młodzieżowych jednostek OSP na kilkudniowe szkolenie połączone z wyjazdem edukacyjno-integracyjnym. Wzięło w nim udział 100 młodych strażaków z naszej gminy.

W ramach projektu „Odkrywamy Małopolskę” uczniowie szkół podstawowych wzięli udział w wycieczkach edukacyjnych. Realizacja kolejnych jest uwarunkowana od sytuacji w kraju.

Najmłodsi mieszkańcy naszej gminy od dwóch lat otrzymują książki do wspólnego czytania z rodzicami w ramach programu „Nasza Gmina Czyta Dzieciom”.

Objąłem szczególną troską seniorów. Poleciałem ośrodkowi pomocy społecznej dokonać szczegółowej analizy sytuacji w celu stworzenia bazy informacji. Wszystko po to, aby skutecznie dotrzeć do osób potrzebujących i aby nikt nie został pozostawiony bez wsparcia w tym trudnym czasie.

Oprócz wielu inwestycji w infrastrukturę sportową, w bieżącym roku udało się powołać gminną ligę piłki nożnej „Old Boy”, w której rozgrywki prowadzi pięć drużyn składających się z zawodników 30+.

Na początku roku przeprowadzona została ocena oferty kulturalnej Gminnego Centrum Kultury, Czytelnictwa i Sportu w Szczurowej. Wyniki badań były wskazówką do ustalenia kierunku działań, jakie powinny zostać podjęte, aby w jak największym stopniu dostosować się do potrzeb mieszkańców. W odpowiedzi na otrzymane informacje w kalendarzu imprez pojawiły się nowe pozycje. Uruchomione zostały zapisy na naukę gry na instrumentach, młodzież otrzymała możliwość uczestnictwa w projektach koordynowanych przez GCK. Udało się również pozyskać kilkadziesiąt tysięcy złotych ze środków zewnętrznych na działalność kulturalną, a po raz pierwszy w historii Narodowe Centrum Kultury przyznało nam pieniądze na Polsko-Ukraińską Wymianę Młodzieży. Gdyby nie utrudnienia związane z pandemią, we wrześniu br. podjęlibyśmy w Szczurowej gości z naszej wschodniej granicy. Warto dodać, że pomimo panującej pandemii, praktycznie podwojona została ilość wydarzeń kulturalnych w stosunku do lat poprzednich, a jeszcze w tym roku zakupiony zostanie sprzęt do kina plenerowego, który pozwoli na organizację projekcji filmowych na świeżym powietrzu – tak, aby mimo obostrzeń zapewnić mieszkańcom bezpieczny dostęp do kultury.

Ośrodek Zdrowia SPZOZ w Szczurowej rozwija się i dostosowuje do oczekiwań pacjentów. Obecnie w ośrodku można wykonać każde badanie diagnostyczne. Ostatnio został wyposażony w terminal umożliwiający dokonywanie płatności bezgotówkowej. Obecnie trwają prace nad dostosowaniem strony internetowej dla osób z niepełnosprawnościami. W ramach programu „Domowa Opieka Medyczna”, pacjenci spełniający określone kryteria, otrzymają pulsoksymetrię jako narzędzie diagnostyczne oraz będą korzystać

z systemu PulsoCare do przekazywania i monitorowania danych. Ośrodek jest w stałym kontakcie z NFZ w sprawie szczepień ochronnych przeciw COVID-19.

Patrzac w przyszłość, co może nam Pan powiedzieć o swoich planach na najbliższe kilka lub kilkanaście miesięcy? Co będzie priorytetem?

Plany mam śmiałe, perspektywa kilkunastu miesięcy jest jednak zbyt krótka, aby mówić o wszystkich. Te najbliższe pokrywają się z zaproponowanym przeze mnie projektem budżetu. Starałem się, aby projekt uwzględniał zadania w każdej miejscowości naszej gminy.

Uzyskałem dofinansowanie z Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej na rewitalizację obiektów oświatowych i kulturalnych na terenie gminy w wysokości blisko 9 mln zł. Jest to największe dofinansowanie środków europejskich, jakie kiedykolwiek trafiło do budżetu Gminy Szczurowa. W ramach Tarczy Antykryzysowej na terenie województwa małopolskiego zostanie zrealizowanych 41 projektów na łączną kwotę 101,5 mln. zł. Gmina Szczurowa otrzymała najwyższą dotację, w ramach której zrewitalizowanych zostanie 7 obiektów gminnych. Niebawem podpiszę umowę o wartości ponad 11 mln zł na realizację prac budowlanych oraz zakup wyposażenia do budynków szkolnych w Szczurowej, Strzelcach Wielkich, Zaborowie, Uściu Solnym oraz Gminnego Centrum Kultury, Czytelnictwa i Sportu w Szczurowej. Umowa będzie również obejmować dofinansowanie kompleksowego remontu Sali Tańca w Szczurowej. Udało się także pozyskać środki na refundację kosztów remontów, które zostały już wykonane. Będzie to dodatkowy zastrzyk gotówki dla naszej gminy.

Zostanie zagospodarowany plac przy szkole w Szczurowej, wykonany remont świetlicy szkolnej wraz z zakupem wyposażenia oraz remont stołówki. Przeprowadzony zostanie remont korytarzy i szatni oraz wykonana klimatyzacja małej sali gimnastycznej. Wykonana zostanie termomodernizacja szkoły w Strzelcach Wielkich wraz z wymianą opraw oświetleniowych, montażem paneli fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych. Przy tym zostaną wyremontowane sale lekcyjne, wykonane będą też prace przy zagospodarowaniu terenu szkolnego. W szkole w Zaborowie zostanie wymieniona bardzo stara instalacja centralnego ogrzewania i instalacja elektryczna. Wyremontowane zostaną pomieszczenia klas i zostanie do nich doprowadzona instalacja wodna. W szkole w Uściu Solnym wykonane zostanie nowe pokrycie dachowe na dalszej części budynku, remont instalacji elektrycznej, do klas zostanie doprowadzona bie-

żąca woda. Będą też wykonane prace remontowe wewnątrz budynku. Plac szkolny zostanie poszerzony i zagospodarowany na nowo. Poddasze budynku GCK będzie zagospodarowane na cele użytkowe, zostanie również przebudowane wejście do budynku.

Niebawem rozpocznie się kompleksowa modernizacja Budynku Grodzkiego w Uściu Solnym, na którą pozyskałem dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego w wysokości blisko 1 mln zł.

Myślę również, że przyszedł rok będzie przełomowy w kontekście inwestycji drogowych. Mam nadzieję podzielić się z mieszkańcami dobrymi informacjami, ale tutaj nie chcę uprzedzać faktów.

Czy jest coś, co chciałby Pan przekazać mieszkańcom na zakończenie naszej rozmowy?

Jestem wdzięczny mieszkańcom za wszelką pomoc, jaką od nich otrzymuję. Dziękuję za słowa wsparcia, które dają mi siłę do działania oraz za słowa konstruktywnej krytyki, które zawsze rozważam i wyciągam wnioski.

Jest mi niezmiernie miło, że mieszkańcy bardzo chętnie angażują się w wiele gminnych wydarzeń i inicjatyw. Dziękuję za wsparcie w akcji #UszyjMaseczkę, wolontariuszom za pomoc na rzecz osób starszych i samotnych, wszystkim, którzy bezinteresownie angażują się w działania na rzecz społeczeństwa.

Dziękuję za bardzo udane dwa lata radnym, sołtysom, przedstawicielom organizacji i instytucji oraz moim oddanym współpracownikom.

Wyrażam wdzięczność wszystkim mieszkańcom za wytrwałość w trudnych czasach, za przestrzeganie zasad związanych z epidemią i za wszelką pomoc okazywaną sobie nawzajem. Jak już wielokrotnie podkreślałem, za cel postawiłem sobie wszechstronny rozwój gminy Szczurowa. W moich działaniach zawsze na pierwszym miejscu jest i będzie dobro mieszkańców. Niezmiennie pozostaję jednak otwarty na wszelkie propozycje i uwagi. Zawsze znajdę czas, aby porozmawiać z mieszkańcami, wysłuchać ich i pomóc w rozwiązaniu problemów.

Mam nadzieję, że w przyszłym roku przezwycięzymy wszelkie trudności i pełni nową energię zrealizujemy wszystkie nasze plany i zamierzenia.

Rozmawiał Szymon Witek

NASZA GMINA Biuletyn Informacyjny
Gminy Szczurowa – kwartalnik.

Wydawca: Gminne Centrum Kultury Czytelnictwa i Sportu w Szczurowej. Adres redakcji: ul. Rynek 4, 32-820 Szczurowa, tel. 14 632 09 59; dyrektorgck@szczurowa.pl

Redaktor naczelny: Szymon Witek. Zespół: Piotr Madej, Mateusz Michalski, Sebastian Marcisz.

Skład i druk:

Drukarnia PAPIRUS

37-500 Jarosław, ul. Spytka 11
e-mail: biuro@papius.jaroslaw.pl
tel. 16 621 45 41

Nakład: 2000 egzemplarzy.

Inwestycyjne podsumowanie 2020 roku

Razem ze zbliżającym się końcem 2020 roku, nastąpił czas na podsumowanie zrealizowanych przez gminę działań inwestycyjnych. Rok ten przyniósł wiele wyzwań i doświadczeń. Realizowano zaplanowane zadania, jednocześnie podejmując starania o pozyskanie pomocy finansowej na kolejne przedsięwzięcia. Prowadzono remonty obiektów szkolnych, domów ludowych, remiz OSP. Modernizowano drogi i place zabaw. Budowano nowe obiekty sportowe. Budynki mienia komunalnego zyskały nowe wyposażenie. Zakończona została budowa kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Szczurowa - Niedzieliska. Podejmowano liczne działania w sferze ochrony powietrza w postaci wymiany przestarzałych kotłów, czy montażu instalacji OZE w prywatnych budynkach. Oprócz tego realizowano szereg mniejszych zadań, równie istotnych dla rozwoju lokalnej społeczności. Wszystkie podjęte działania miały na celu wzmocnienie potencjału każdej miejscowości naszej gminy. Mimo trudnego okresu, którym bez wątpienia jest pandemia koronawirusa, udało się przeprowadzić zaplanowane na ten rok przedsięwzięcia inwestycyjne. Mamy nadzieję, że jest to dobra prognoza na kolejne lata, a zaplanowane działania zrealizowane zostaną równie efektywnie.

W 2020 roku drogi gminne zyskały nowe nawierzchnie i pobocza. Wyremontowano drogę Pojawie - Pęciska, Pojawie - Nawsie, Uście Solne - Błonie, Wrzępia - Błonie, Dołęga - Dwór w kierunku „Igloopolu”, Zaborów w kierunku młyna oraz Ryłowa - Błonie.

Droga Uście Solne - Błonie

Droga Wrzępia - Błonie

Droga Pojawie - Pęciska

Droga Dołęga - Dwór w kierunku „Igloopolu”

Droga Pojawie - Nawsie

Droga Zaborów - w kierunku młyna

Droga Rylowa - Błonie

W centrum Szczurowej powstaje nowy parking typu Park&Ride oraz Bike&Ride. Docelowo utworzone zostaną 44 miejsca postojowe, w tym 3 dla osób z niepełnosprawnościami, wraz z jezdniami manewrowymi i ciągami pieszymi. Środki na ten cel pozyskano z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Modernizacja parkingu w centrum Szczurowej

Mieszkańcy gminy zyskają nowe miejsca do aktywnego spędzania wolnego czasu.

W Górcie powstało wielofunkcyjne boisko sportowe pokryte sztuczną nawierzchnią. Zadanie zostało zrealizowane dzięki dofinansowaniu ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach programu Sportowa Polska. Trwają również prace związane z modernizacją boiska sportowego w Woli Przemyskiej. W ramach zadania planuje się rewitalizację istniejącej nawierzchni trawiastej wraz z montażem infrastruktury towarzyszącej, tj. piłkochwytywów, bramek oraz wiat dla piłkarzy. Zadanie dofinansowane zostało ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w ramach projektu: Małopolska infrastruktura rekreacyjno-sportowa - MIRS.

Nowo wybudowane boisko sportowe w Górcie

Boisko sportowe w Woli Przemyskiej w trakcie prac modernizacyjnych

Utworzono punkty obsługi rowerzystów w Niedzieliskach oraz Uściu Solnym. Punkty te zlokalizowane są na oznakowanej trasie rowerowej przebiegającej przez teren naszej gminy.

Punkt obsługi rowerzystów w Niedzieliskach

Miejsce odpoczynku dla rowerzystów w Uściu Solnym

Trwają prace w budynku starej szkoły podstawowej w Strzelcach Małych. Efektem końcowym realizowanych robót będzie utworzenie nowej placówki integracyjnej składającej się ze żłobka i przedszkola. Placówka ta rozpocznie funkcjonowanie w 2021 roku. Gmina uzyskała pomoc finansową na realizację tego zadania ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego, z rządowego programu „MALUCH+” oraz z PFRON-u.

Postęp prac remontowo - adaptacyjnych w budynku komunalnym w Strzelcach Małych

Postęp prac remontowo - adaptacyjnych w budynku komunalnym w Strzelcach Małych

W Strzelcach Wielkich oraz w Szczurowej - Włoszynie zakończono prace remontowe w Domach Ludowych. W ramach prac wykonano nową elewację, wymieniono stolarkę okienną, remont pomieszczeń oraz montaż monitoringu. Prace zostały dofinansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Dobiega końca remont Domu Ludowego w Niedzieliskach.

Dom Ludowy w Strzelcach Wielkich

Dom Ludowy w Szczurowej - Włoszynie

Dom Ludowy z zewnątrz - Niedzieliska

Jedno z wyremontowanych pomieszczeń

W budynku Szkoły Podstawowej w Niedzieliskach, w niezagospodarowanych do tej pory pomieszczeniach, rozpocznie działalność Placówka Wsparcia Dziennego. Realizacja tego zadania możliwa była dzięki pozyskaniu przez gminę środków finansowych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Wyremontowane i dostosowane pomieszczenia pod działalność placówki

Wyremontowane i dostosowane pomieszczenia pod działalność placówki

W ramach konkursu SENIOR+ 2020 pozyskano dofinansowanie na świetlicę dla seniorów. Klub będzie miał swoją siedzibę w Szkole Podstawowej w Rudy-Rysiu. Zostaną wyremontowane pomieszczenia oraz zakupiony zostanie sprzęt niezbędny do funkcjonowania Klubu.

Przekazanie placu budowy

Rozpoczęte prace remontowe wewnątrz budynku

W wyniku remontu Szkoły Podstawowej w Szczurowej odnowiono kącik *Dziki Spokój*, wymalowano część korytarzy oraz zmodernizowano plac zabaw. W budynku Szkoły Filialnej w Rudy-Rysiu wykonano malowanie dwóch sal lekcyjnych. W Szkole Podstawowej w Strzelcach Wielkich wykonano remont sali, która przekształcona została w salę historyczną. Dodatkowo przeprowadzono prace modernizacyjne urządzeń zabawowych oraz wymieniono nawierzchnię bezpieczną na

placu zabaw. W Szkole Podstawowej w Woli Przemyskiej zrealizowano prace remontowe dachu oraz wyremontowano sale lekcyjne na pierwszym piętrze. W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Uściu Solnym wyremontowano klatkę schodową w części przedszkolnej w celu dostosowania jej do wymogów przeciwpożarowych. W Szkole Podstawowej w Zaborowie przeprowadzono prace adaptacyjne biura ds. obsługi projektu Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji na rzecz aktywizacji osób dorosłych. W Szkole Podstawowej w Niedzieliskach wykonano wymalowanie dwóch sal lekcyjnych oraz sali przedszkolnej, zakupiono także nową wykładzinę do pomieszczenia przedszkola.

Zmodernizowany plac zabaw przy szkole w Strzelcach Wielkich

Jedna z kilku wyremontowanych sal lekcyjnych w szkole w Woli Przemyskiej

Dostosowana do wymogów ppoż. klatka schodowa w ZSP w Uściu Solnym

Biuro LOWE w PSP w Zaborowie

Trwają również prace remontowe na parterze budynku urzędu gminy. Zyska on nowy wygląd, a pomieszczenia i część socjalna zostaną przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

W pałacu Kępińskich w Szczurowej dobiegły końca prace restauratorskie polichromii sufitowej.

Odrestaurowana polichromia sufitowa w pałacu Kępińskich

Odrestaurowana polichromia sufitowa w pałacu Kępińskich

Wyremontowano figurkę Matki Boskiej z 1860 r., znajdującą się w Szczurowej na ulicy Słonecznej. Projekt zyskał dofinansowanie w ramach konkursu „Kapliczki Małopolski”.

Kapliczka Matki Boskiej odzyskała dawny wygląd i blask

Zamontowano panele fotowoltaiczne na budynku oczyszczalni ścieków w Szczurowej.

Zmodernizowano pokrycie dachowe na budynku komunalnym w centrum Szczurowej. Wykonano docieplenie stropodachu wraz z nałożeniem warstwy izolacyjnej na całej powierzchni zadaszenia.

Dach na budynku komunalnym w trakcie realizacji prac

Trwają prace związane z realizacją funduszu sołeckiego na rok 2020. W Ryłowej w budynku remizy zamontowana została klimatyzacja, wykonano także nawodnienie boiska sportowego. Zakupiono nowe stroje sportowe dla amatorskiej drużyny sportowej z Rajsko. We Wrzępi koło budynku szkoły zamontowany został monitoring. W Pojawiu wyremontowano ogrodzenie wokół Domu Ludowego oraz wykonano remont chłodni.

W Szczurowej wymieniono zniszczone elementy urządzeń na placu zabaw. W centrum Dołęgi wypełniono istniejące klomby kruszywem kamiennym oraz odnowiono elementy małej architektury. W Woli Przemyskiej przebudowano nawierzchnię z płyt kamiennych, naprawiono drewniane oprawy stopni w kierunku moła, oczyszczono i wymalowano konstrukcje i drewniane elementy wiaty i studni. W Pojawiu odnowiono istniejącą altanę, studnię, płot ogradzający plac zabaw, siedziska na donicach oraz wykonano remont placu zabaw. W Niedzieliskach także wykonano prace remontowe na placu zabaw, wyremontowano także posadzkę w szatni sportowej.

Dzięki środkom z budżetu Województwa Małopolskiego został zakupiony sprzęt dla jednostek OSP Szczurowa, Zaborów, Uście Solne, Górka i Rajsko. Wójt Gminy podpisał kolejną umowę na dofinansowanie jednostki OSP Wola Przemyska - Zamłynie.

Przekazanie zakupionego sprzętu i odzieży dla strażaków OSP przez Wójta Zbigniewa Moskala

Podpisano umowę na remont OSP Strzelce Małe. Do końca roku planuje się również podpisać umowę na remont budynku grodzkiego w Uściu Solnym.

Mieszkańcy naszej gminy pozyskują energię z OZE. W ramach realizacji zadania pn. „Partnerski projekt budowy instalacji odnawialnych źródeł energii dla gmin województwa małopolskiego”. Na terenie gminy Szczurowa dobiegają końca prace związane z instalacją kolektorów słonecznych oraz montażem paneli fotowoltaicznych.

Podsumowanie pierwszego roku działalności Klubu Senior +

ZAJĘCIA RUCHOWE Z TRENEREM

W 2020 roku Seniorzy klubu Senior+ regularnie uczestniczyli w zajęciach ruchowych. Treningi odbywały się na sali widowiskowej w budynku GCK lub na terenie siłowni „JODO GYM” w Szczurowej. Trener personalny stosował odpowiedni zakres ćwiczeń dostosowany do możliwości seniorów, aby w jak największym stopniu przywrócić im sprawność fizyczną. Pomimo swojego wieku, seniorzy wyśmienicie radzili sobie podczas zajęć na siłowni, a hasło, które towarzyszyło im podczas zajęć brzmiało: Pełna moc! Bardzo indywidualne podejście trenera do każdego z uczestników sprawiło, że zajęcia ruchowe stały się jedną z najbardziej lubianych form zajęć klubu. Do czasu wystąpienia obostrzeń związanych z pandemią COVID-19, zajęcia odbywały się regularnie, raz w tygodniu po godzinie. Uczestnicy bardzo upodobałi sobie ten typ zajęć i chętnie w nich uczestniczyli.

KLUBOWE WYCIECZKI ROWEROWE

Zdajemy sobie sprawę jak ważne w wieku senioralnym jest dbanie o zdrowie oraz odpowiednią ilość aktywności fizycznej, dlatego w planie zajęć nie mogło zabraknąć wycieczek rowerowych. Nasi seniorzy to bardzo aktywna grupa, która chętnie uczestniczyła w tego typu zajęciach. Trasy, którymi podążali, prowadziły przez okoliczne wsie i Wiślaną Trasę Rowerową. Podczas takich wyjazdów uczestnicy mieli okazję do wspólnej aktywności na świeżym powietrzu. Każda wycieczka obejmowała około 20 km drogi. W trakcie wyjazdów seniorzy mieli czas na odpoczynek na łonie natury, długie rozmowy oraz łody w nagrodę za przejechane kilometry.

ŚWIAT MYDŁEK

Warsztaty prowadzone przez sympatyczną instruktorkę Renatę, podzielone były na część teoretyczną oraz praktyczną, aby każdy mógł stworzyć swoje niepowtarzalne mydélko. W części teoretycznej uczestnicy mogli dowiedzieć się wielu ciekawych rzeczy na temat mydła i jego właściwości zdrowotnych. Omówiony został proces jego wytwarzania oraz dobór składników. Po omówieniu tematu uczestnicy mieli możliwość zadawania pytań, aby rozwiać ewentualne wątpliwości. Część praktyczną seniorzy rozpoczęli od wybrania foremki wedle upodobania, a potem przygotowania odpowiednio gliceryny i składników które chcieli użyć do urozmaicenia swoich wyrobów. Kolejnym etapem było wymieszanie wyżej wspomnianych rzeczy i wlewanie ich do formy. Przelany roztwór glicerynowy musiał zastygnąć, aby stworzyć oczekiwany efekt końcowy – czyli śliczne mydélka. Gotowe wyroby zostały ozdobnie zapakowane, aby móc zabrać je do domów. Uczestnicy na sam koniec otrzymali certyfikaty potwierdzające uczestnictwo w warsztatach.

WYCIECZKA DO OGRODU BOTANICZNEGO UJ W KRAKOWIE

Uczestnicy klubu Senior+ wraz z ich opiekunem mieli możliwość odwiedzenia niesamowitego miejsca w samym sercu Krakowa – Ogrodu Botanicznego UJ, który powstał w 1783 roku.

Z biegiem lat był on stopniowo rozbudowywany, a jego zbiory stawały się coraz bardziej różnorodne. Podczas wycieczki uczestnicy mogli podziwiać około 5000 gatunków i odmian roślin z całego świata, w tym prawie 1000 gatunków drzew i krzewów oraz ponad 2000 gatunków i odmian roślin szklarniowych. Seniorzy mieli czas na pamiątkowe zdjęcia, odpoczynek na ławkach w głębi ogrodu oraz na napawanie się wspaniałymi zapachami roślin. W samym ogrodzie uczestnicy wycieczki spędzili kilka godzin, a w drodze powrotnej wszystkim towarzyszył dobry nastrój, czego dowodem był wspólny śpiew podczas jazdy.

WYCIEZKA DO KRYNICY ŹRÓD

Wyjazd ze Szczurowej odbył się z samego rana, aby na miejscu być już na 10:00. Chwilę po przyjeździe pojawił się przewodnik, który towarzyszył uczestnikom praktycznie przez większość dnia. Dzięki przygotowaniu i wiedzy przewodnika seniorzy bardzo dokładnie poznali historię miasta, oraz osób,

które przyczyniły się do jego rozwoju. Uczestnicy mogli również zobaczyć najciekawsze i najpiękniejsze zakątki miasta, zakupić wodę o leczniczych właściwościach, oraz spróbować regionalnych przysmaków jak oscypki czy miody pitne. Po kilkugodzinnym spacerze z przewodnikiem nadszedł czas na wspólny, pyszny obiad. Później każdy miał dłuższą chwilę dla siebie, aby wypocząć i zrelaksować się na świeżym powietrzu. Oczywiście nie zabrakło czasu na zrobienie zdjęć i zakup pamiątek. Ostatnim punktem wycieczki już w czasie drogi powrotnej była drewniana cerkiew w Powroźniku. Zabytkowy obiekt powstał w 1600 roku, a w 2013 roku został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Powrót do Szczurowej minął bardzo szybko w wesołej i rozśpiewanej atmosferze.

Szymon Świderek
Koordynator Klubu Senior+

Ponad 6 mln środków rozdysponowanych przez Nadwiślańską Grupę Działania „E.O.CENOMA” na obszarze siedmiu gmin, w tym Gminy Szczurowa

W latach 2014-2020 Nadwiślańska Grupa Działania rozdysponowała w formie dotacji ponad 6 mln zł. Przeszło 1 mln zł. trafiło na teren Gminy Szczurowa. W swej działalności Stowarzyszenie skupia się przede wszystkim na wsparciu przedsiębiorczości mieszkańców, stworzeniu ekologicznego, estetycznego i poukładanego przestrzennie obszaru oraz rozwoju kapitału społecznego i ochronie lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego.

W ciągu 4 lat swej działalności tj. od 2016 roku, kiedy ogłoszono pierwsze nabory, Nadwiślańska Grupa Działania przeprowadziła 29 naborów, w ramach których pomoc otrzymały nie tylko lokalne przedsiębiorstwa, samorządy, ale i stowarzyszenia oraz osoby fizyczne na założenie działalności gospodarczej. Do tej pory podpisano 92 umowy dotacji na realizację poniższych działań.

PODEJMOWANIE I ROZWÓJ DZIAŁANOŚCI GOSPODARCZEJ

Przedsiębiorstwa otrzymały wsparcie w kwocie do 100 tys. zł na rozwój działalności, natomiast osoby fizyczne mogły uzyskać 50 tys. zł na rozpoczęcie swej działalności. Operacje polegały m.in. na doposażeniu przedsiębiorstwa w nowoczesne maszyny, zwiększające poziom usług i jakości. Powstały firmy specjalizujące się w stolarce, mobilnej fizjoterapii, fotografii, budownictwie, usługach mechaniki samochodowej czy z zakresu projektowania i budowy maszyn.

INFRASTRUKTURA

Za pośrednictwem NGD „E.O.CENOMA”, samorząd lokalny wraz z jednostkami Gminy Szczurowa, otrzymał dofinansowanie na realizację działań związanych z budową infrastruktury, doposażeniem Domów Ludowych na terenie gminy oraz obiektów

działających w sferze kultury. Powstał nowoczesny skatepark, place zabaw, wiaty przystankowo-rowerowe oraz inne miejsca rekreacji, które służą dziś lokalnej społeczności.

GRANTY

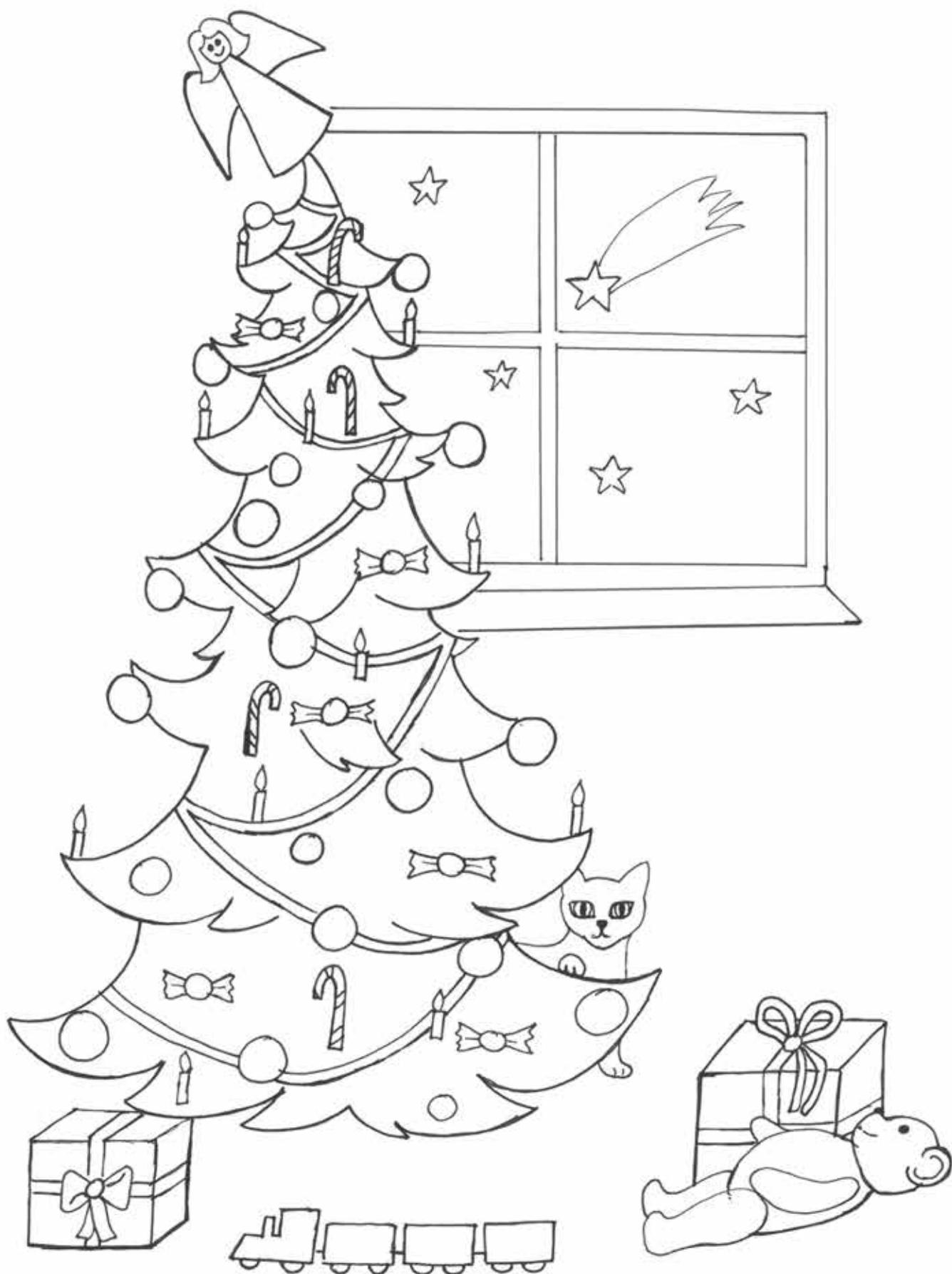

Projekt pn. „Poprawa infrastruktury przestrzennej poprzez budowę skateparku w Szczurowej”, zrealizowany przez Gminę Szczurowa.

Blisko 65 tys. zł na realizację zadań w ramach projektów grantowych, otrzymały Stowarzyszenia oraz Koła Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Szczurowa. Zorganizowano m.in. Festiwal Regionalnego Smaku, warsztaty dla dzieci z pieczenia pierników, wizyty studyjne dla dzieci i młodzieży czy szkolenia dla strażaków ochotników. Ponadto powstała publikacja, pocztówki i broszury związane z promocją Gminy Szczurowa.

AKTYWIZACJA

Nadwiślańska Grupa Działania „E.O.CENOMA” przeprowadza, organizuje oraz finansuje przedsięwzięcia, jak: działania edukacyjne rozwijające świadomość proekologiczną i prośrodowiskową mieszkańców, wszelakie konkursy, wizy-

Justyna Mączka

ty studyjne, warsztaty i zajęcia edukacyjne. Podjęta została współpraca z kilkoma szkołami i stowarzyszeniami, z obszaru Gminy Szczurowa, które skorzystały z dofinansowania nagród w organizowanych konkursach m.in. konkursie języka angielskiego, recytatorskim oraz przeglądzie zespołów folklorystycznych. Wiele jednostek oraz stowarzyszeń z terenu gminy otrzymało również gadzety promocyjne dla młodzieży i dzieci, rozdysponowane w ramach wszelakich inicjatyw.

OPERACJE WŁASNE

Nadwiślańska Grupa Działania „E.O.CENOMA” realizuje również projekty własne. Powstała mapa działek inwestycyjnych dostępna pod linkiem <http://invest.cenoma.pl/> oraz ulotki dla każdej gminy członkowskiej, uwzględniające tereny inwestycyjne jako potencjał gospodarczy regionu. Zrealizowano folder promocyjny oraz gadzety, które udostępniane są stowarzyszeniom oraz samorządowi lokalnemu w ramach organizowanych przez te jednostki działań. Obecnie realizujemy projekt, w ramach którego przeprowadzany jest konkurs fotograficzny, w którym do wygrania jest nawet 2000 złotych. Konkurs spotkał się z dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców Gminy Szczurowa. W planach jest realizacja filmu promującego teren LGD w tym obszar Gminy Szczurowa jako obszaru atrakcyjnego pod względem przyrodniczym, kulturowym i historycznym.

PLANY

W dobie zagrożenia koronawirusem nie zwalniamy tempa. Przedstawione powyżej informacje nt. realizowanych działań, to tylko niewielka część naszej pracy. Staramy się realizować projekty, na które obecnie stan pandemii nam pozwala. Zakończyliśmy dwa nabory - tj. na rozwój i podejmowanie działalności, w ramach których zostało złożonych 23 wnioski. Oczywiście budżet, który był przewidziany powoli się kończy w ramach PROW 2014-2020.

- Mamy nadzieję, że z nadejściem nowej perspektywy na lata 2021-2027, uzyskamy niezbędne środki, aby ukierunkować działania związane ze wsparciem lokalnej społeczności. W ramach działalności LGD, planujemy udział i realizację również w innych projektach. – mówi Prezes Zarządu Teresa Sznajder. Stowarzyszenie jest w trakcie realizacji trzech projektów współpracy z kilkoma Lokalnymi Grupami Działania. Dwa projekty ukierunkowane są na turystykę rowerową. Biorąc pod uwagę teren, który jest idealnie przystosowany do spędzania wolnego czasu na rowerze, powstaną miejsca obsługi rowerzystów, mapy, przewodniki, innowacyjna aplikacja (dzięki której rowerzysta będzie mógł zbierać punkty i wymieniać je na nagrody), gadzety rowerowe. Ponadto w ramach trzeciego projektu współpracy, planuje się wymianę uczniów szkół podstawowych ze środowiskiem szkolnym na Śląsku. Projekt będzie polegał przede wszystkim na wymianie kulturowej, porównaniu tradycji, obrzędów. W planach mamy organizację Festiwalu łączącego dwie kultury oraz organizację warsztatów dziedzictwa lokalnego dla uczniów szkół podstawowych. Więcej informacji o realizowanych projektach już niebawem!

Zachęcamy do śledzenia naszego fanpage: facebook.com/eocenoma oraz strony internetowej www.cenoma.pl. Zapraszamy do współpracy na każdym etapie naszych działań mieszkańców, jednostki samorządowe i stowarzyszenia Gminy Szczurowa!

Justyna Boron
Dyrektor Biura

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie” Materiał opracowany przez Nadwiślańską Grupę Działania „E.O.CENOMA”. Artykuł współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach działania Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Placówka Wsparcia Dziennego w Niedzieliskach

Na początku sierpnia na terenie gminy Szczurowa rozpoczęły się prace nad uruchomieniem Placówki Wsparcia Dziennego w Niedzieliskach. Jest to projekt realizowany przy udziale środków pozyskanych z Unii Europejskiej.

To pierwsza tego typu instytucja w gminie, dlatego warto zapoznać się z podstawowymi informacjami na jej temat. Placówka została stworzona z myślą o dzieciach i młodzieży do lat 18. Jest to miejsce, w którym po skończonych lekcjach, będzie można ciekawie spędzić czas. Popołudniami - od poniedziałku do piątku, przez 4 godziny dziennie, wychowawcy zadbają o to, aby dzieci nie tylko się nie nudziły, ale głównie rozwijały swoje pasje i zainteresowania.

Będzie to możliwe przede wszystkim dzięki zajęciom dodatkowym. Przewidziane są warsztaty teatralne z zawodowym aktorem, a także kółko modelarskie. Działalność Placówki nie będzie się ograniczać tylko do jej murów, gdyż wychowawcy będą również organizować nieodpłatne wycieczki. Dodatkowo zadbają o kondycję fizyczną dzieci poprzez prowadzenie zajęć sportowych. Dużym atutem jest też niewątpliwie wyposażenie,

na które składają się między innymi: konsole, gry video i tablety.

Placówka to także miejsce przyjazne dzieciom, które mają różnego rodzaju trudności. Wsparcia będą udzielać im specjaliści (logopeda, socjoterapeuta, terapeuta), którzy do każdego podejść w sposób indywidualny, dostosowując odpowiedni rodzaj zajęć oraz program.

Jak widać, oferta Placówki Wsparcia Dziennego jest bogata i szeroka. Dzięki niej dzieci otrzymują szansę na efektywne wykorzystanie wolnego czasu, gdyż w tym miejscu będą mogły odpocząć, rozwinąć swoje pasje, ale także popracować nad tym, co im sprawia trudność.

Wszystkich zainteresowanych dalszymi informacjami zapraszamy do kontaktu pod adresem mailowym pwniedzieliska@gmail.com Wkrótce zostanie również uruchomiona strona internetowa, na której będzie można znaleźć wszelkie niezbędne informacje.

Michał Winczura
Kierownik Placówki Wsparcia Dziennego

Zamiast cyklu koncertów - film edukacyjny, czyli lekcja historii o życiu i zwyczajach Krakowiaków Wschodnich

Zamiast zaplanowanych na ten rok wydarzeń muzycznych, Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Oddział Dwór w Dołędze, we współpracy z Gminnym Centrum Kultury Czytelnictwa i Sportu w Szczurowej oraz pod patronatem Wójta Gminy Szczurowa, Zbigniewa Moskała przygotowało *Lekcję historii o życiu i zwyczajach Krakowiaków Wschodnich*. Całość przybrała formę paradokumentu, w którym profesjonalny aktor z Teatru Ludowego w Krakowie - Piotr Piecha wcielił się w dwie, przeplatające się w trakcie kilkudziesięciominutowej opowieści postaci: współczesnego odbiorcy-turysty oraz XIX-wiecznego chłopca. Za plan zdjęciowy posłużyła ekspozycja etnograficzna w chacie chłopskiej w Dołędze wraz z otaczającym obiekt, zabytkowym parkiem. Akcja filmu opowiada o Krakowiakach Wschodnich, ich życiu, zwyczajach, obrzędach oraz przedmiotach codziennego użytku. Lekcja historii była przygotowywana m.in. z myślą o młodzieży, uczniach szkół, którzy będą mogli obejrzeć ciekawą produkcję, a przy okazji poznać sporo historycznych faktów. Z drugiej strony nie zapomniano o ludziach wywodzących się z terenów gdzie żyli Krakowiacy Wschodni. O emigrantach, którzy opuścili swoje małe ojczyzny, a w pamięci mają jeszcze obrazy znanych chat, nierzadko przedmiotów jakich używali ich dziadkowie/babcie oraz pamiętają zwyczaje jakie wiązały się

choćby z narodzinami nowego członka rodziny. Oczywiście film polecamy wszystkim pasjonatom lokalnej historii oraz kultury. Nie zdradzając już więcej szczegółów zapraszamy Państwa do odwiedzenia stron internetowych Muzeum Okręgowego w Tarnowie, Gminy Szczurowa oraz Gminnego Centrum Kultury Czytelnictwa i Sportu w Szczurowej gdzie obejrzeć będziecie mogli opisywaną lekcję historii już dziś. (Galeria zdjęć z planu filmowego str. 28)

Szymon Witek

Wybitny pianista w wybitnym repertuarze – koncert fortepianowy online

W niedzielę, 22 listopada w Pałacu Kępińskich w Szczurowej odbył się inauguracyjny koncert fortepianowy online. Podczas wydarzenia, nasi goście mogli spotkać się z twórczością Fryderyka Chopina, Siergieja Rachmaninowa oraz Josepha Haydna. Polskie akcenty nie skończyły się jednakże na Chopinie, premierowo zaprezentowane zostały utwory Waldemara Króla - *Siedem etiud w stylu romantycznym*. Artystą, który niemal przez godzinę dostarczał widzom muzycznych przeżyć był Ayham Hammour – wybitny pianista, laureat wielu konkursów międzynarodowych, występował w prestiżowych miejscach takich jak; Grove Roxy Hall University w USA, Filharmonii Syryjskiej czy w Mediolanie. Zapis wideo całego wydarzenia (do obejrzenia którego serdecznie zapraszamy), dostępny jest na stronie internetowej oraz stronie na Facebook'u Gminnego Centrum Kultury.

Szymon Witek

Jak wychować miłośnika książek

W ramach realizacji zadania „Raz, dwa, trzy... - czytam JA, czytasz TY” zorganizowane zostały spotkania autorskie skierowane do dzieci, młodzieży osób dorosłych i seniorów. Pod hasłem „Jak wychować miłośnika książek”, odbyło się spotkanie w formie online z Panią Dorotą Zawadzką - psychologiem rozwojowym oraz doradcą rodzinnym, specjalizującą się w rozwoju i wychowaniu dzieci. Pani Dorota jest także autorką i współautorką wielu programów w telewizji. Wśród czytelników znana jest jako *Polska Superniania*. Podczas webinarium autorka opowiedziała o dużym znaczeniu jakie w rozwoju dziecka ma codzienne czytanie oraz posiadanie przez dziecko własnej domowej biblioteczki. Wskazała jak ważne są wspólne wyjścia dziecka z rodzicem do

biblioteki, księgarni, miejsc w których młody czytelnik samodzielnie może dokonać wyboru swojej pierwszej książki. Podczas spotkania mogliśmy się także dowiedzieć jak efektywnie zachęcać dzieci do czytania, tak aby stało się ono przyjemnością, a nie przykrym obowiązkiem. Pani Dorota przekazała także wiele cennych rad i wskazówek dla rodzica jako osoby, która pierwsza powinna wprowadzać dzieci w przepiękny i jakże wartościowy świat książki. Opowiedziała także o roli czytania dla osiągnięcia przez dziecko sukcesów

w dorosłym życiu. Spotkanie było zarazem okazją do zadania pytań autorce i aktywnego w nim uczestnictwa.

Sylwia Gadowska
koordynator projektu

W trosce o wartości kulturalne – OSP Szczurowa w czołówce dofinansowanych

OSP Szczurowa, przy współpracy z Gminnym Centrum Kultury Czytelnictwa i Sportu w Szczurowej, pozyskała środki finansowe w wysokości 7000,00 zł na realizację zadania pn.: „Pielęgnowanie wartości kulturalnych poprzez doposażenie Orkiestry Dętej ze Szczurowej”.

Spośród 100 złożonych wniosków do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego to właśnie jednostka stra-

ży pożarnej ze Szczurowej znalazła się na 6 miejscu na liście ofert wybranych do realizacji. W ramach operacji został zaplanowany koncert online muzyki patriotycznej oraz zakup instrumentów muzycznych i partytury. Wkrótce będziemy mogli podziwiać efekty realizacji zadania, które zostanie zakończone do końca grudnia bieżącego roku.

Red.

Koniec Jesiennej Rundy Ligi Old Boy – Tabela wyników

	NAZWA KLUBU	PUNKTY	MECZE	ZWYCIĘSTWA	REMISY	PORAŹKI
1	Emeryt Dream Team	12	4	4	0	0
2	Piraci z Sanatorium	9	4	3	0	1
3	Panowie Piłkarze	6	4	2	0	2
4	Andaluzja	0	3	0	0	3
5	Strzelec	0	3	0	0	3

LOWE w Gminie Szczurowa już otwarty! O wartościowej inicjatywie, która niesie za sobą wiele walorów edukacyjnych i społecznych rozmawiamy z Joanną Ozorką – Krawczyk - Koordynatorem projektu

W ostatnich tygodniach w naszej gminie odbyła się inauguracja działalności LOWE. Brzmi to bardzo intrygująco i nasuwa zdecydowanie pozytywne skojarzenia. Proszę zdradzić, co konkretnie skrywa się za tym także sympatycznym skrótem?

- Skrót rzeczywiście jest bardzo sympatyczny i u każdego wywołuje uśmiech na twarzy. Nazwa brzmi już poważniej, chociaż chciałabym, żeby kojarzyła się równie sympatycznie. Nasze LOWE to Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji w Gminie Szczurowa, który rozpoczął swoją działalność w lipcu br.

LOWE to inicjatywa Ministerstwa Edukacji Narodowej realizowana od 2017 roku. W pierwszej edycji projektu powstało 50 ośrodków LOWE w 13 województwach. Po dobrym odbiorze społecznym pilotażowego programu, Ministerstwo zdecydowało o kontynuacji działań i w bieżącym roku powstało kolejnych 100 ośrodków, w tym nasz w Gminie Szczurowa.

Jak doszło do uruchomienia LOWE na terenie Gminy Szczurowa?

- Powstanie Ośrodka to efekt przychylności Wójta Gminy Pana Zbigniewa Moskala dla projektów kierowanych do mieszkańców. W marcu br. powstał wniosek, który uzyskał akceptację komisji konkursowej i Gmina Szczurowa otrzymała grant w wysokości 250 000 zł, na wyposażenie i prowadzenie placówki. Zlokalizowanie ośrodka przy Szkole Podstawowej w Zaborowie było możliwe dzięki podpisaniu porozumienia partnerskiego pomiędzy Panem Wójtem, a Dyrektorem Szkoły, Panem Mieczysławem Chaburą.

Do kogo adresowany jest ten projekt? I jakie korzyści może przynieść osobom, które wezmą w nim udział?

- Obecne czasy stawiają przed każdym dorosłym człowiekiem konieczność stałego doksztalcania i ciągłego doskonalenia kompetencji. Konieczność ta wynika z potrzeby nadążania ze swoją wiedzą ogólną i zawodową za nieustannym postępem

nauki i techniki. Dlatego oferta LOWE jest kierowana do wszystkich osób dorosłych zainteresowanych samorozwojem. Działalność ośrodka ma służyć zwiększeniu udziału dorosłych w edukacji. LOWE to miejsce, gdzie uczestnicy jednocześnie mogą wzmocnić swoje kluczowe kompetencje i poznać osoby ze środowiska lokalnego.

Na spotkaniu inauguracyjnym mogliśmy wysłuchać niesamowicie ciekawego wykładu „Podróże za smakiem – czyli jak przyprawy zmieniają świat”, który został wygłoszony przez podróżnika i dziennikarza Pana Jędrzeja Majkę. W aktualnej ofercie ośrodka możemy znaleźć kurs języka angielskiego, kurs komputerowy „Komputer i Internet bez tajemnic”, warsztaty kulinarne, warsztaty teatralne, zajęcia z dance fitness, prelekcje historyczne, a nawet spotkania z doradcą zawodowym. Pomimo, że ośrodek dopiero co rozpoczął swoją działalność, trzeba przyznać, że ta oferta już na samym starcie jest bardzo bogata, zróżnicowana i wszechstronna. Możemy powiedzieć, że jest i coś dla ducha i coś dla ciała. Nie brakuje także zajęć, które mogą podnieść nasze praktyczne kompetencje i przysłużyć się nam chociażby na ścieżce zawodowej. Właściwie chyba niemal każdy może tutaj znaleźć coś dla siebie

- Oferta LOWE jest wynikiem diagnozy potencjału i potrzeb środowiska lokalnego. W ramach diagnozy przeprowadziliśmy prawie 300 ankiet, odbyliśmy wiele rozmów z mieszkańcami gminy oraz zorganizowaliśmy spotkania fokusowe z przedstawicielami różnych instytucji. Zebrane informacje pozwoliły na określenie obszarów, w których jest potrzeba działania.

Oferta LOWE jest cały czas modyfikowana i uzupełniana o nowe formy, w ofercie grudniowej są warsztaty ceramiczne, warsztaty plecionkarskie oraz ruch na świeżym powietrzu - Nordic Walking.

Rodzą się też przedsięwzięcia lokalne, w które chętnie się włączamy. W okresie przedświątecznym z inicjatywy Pana Wójta odbędzie się w naszej gminie Świąteczny Maraton Życzliwości. Bardzo się cieszę, że możemy uczestniczyć w przygotowaniu świątecznych niespodzianek dla samotnych i potrzebujących mieszkańców naszej gminy.

Premierowe spotkania i warsztaty w ramach LOWE już za nami. Proszę nam opowiedzieć jakie są pierwsze wrażenia? W jakiej atmosferze przebiegały te spotkania i czy uczestnicy byli zadowoleni?

- Nasza oferta została bardzo pozytywnie odebrana przez mieszkańców. Na większość kursów już w pierwszym tygodniu mieliśmy komplet chętnych, jednakże nie wszystkie zajęcia udało się uruchomić, ze względu na zmieniającą się sytuację epidemiczną w Polsce. Cały czas pracujemy nad procedurami,

tak aby osoby, które przyjdą do Ośrodka, czuły się bezpiecznie. Obecnie realizujemy zajęcia w małych grupach, przy zachowaniu reżimu sanitarnego oraz proponujemy formy ruchowe na świeżym powietrzu.

Co według Pani jest największą zaletą LOWE i jakie są plany na najbliższą przyszłość?

- Dla mnie największą zaletą tego projektu jest możliwość elastycznego podejścia do tworzenia i prowadzenia zajęć w różnych obszarach i w różnej formie. Sprawia to, że każdy ośrodek dokładnie odpowiada na lokalne potrzeby. Im bardziej słucha się osób, które stają się uczestnikami projektu, tym efekty działań są bardziej skuteczne.

Na razie realizujemy kursy i inicjatywy w naszym środowisku, natomiast wiosną planujemy zorganizowanie różnych form zajęć poza murami szkoły, poprzez organizację wyjazdów integracyjnych do miejsc kulturalnych.

Zapraszamy mieszkańców naszej gminy do wspólnych spotkań w ośrodku, do dzielenia się spostrzeżeniami, tak aby LOWE stał się przestrzenią do generowania nowych pomysłów czy wręcz inicjatyw. Bo LOWE jest dla każdego!

Serdecznie dziękuję za tę krótką, acz bardzo miłą rozmowę. W imieniu całej redakcji życzę Pani spokojnych, zdrowych, radosnych i rodzinnych świąt Bożego Narodzenia, a także aby Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji rozwijał się jak najlepiej i stał się przyjaznym oraz inspirującym miejscem dla wielu osób.

Rozmawiał Mateusz Michalski

*Ośrodek utworzony w ramach projektu
„Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji na rzecz aktywizacji
edukacyjnej osób dorosłych 2” POWR.02.14.00-00-1007/19*

Ślubowanie klasy pierwszej w Publicznej Szkole Podstawowej w Strzelcach Wielkich

Jedną z piękniejszych uroczystości odbywających się w naszej szkole jest przyjęcie najmłodszych w poczet uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej imienia Tadeusza Kościuszki w Strzelcach Wielkich. Tego roku, ze względu na panującą w kraju epidemię, musiała przybrać ona nieco inny wygląd. W uroczystości Ślubowania Klasy Pierwszej, która miała miejsce 14 października 2020 r. wzięli udział: Zastępca Wójta Gminy Szczurowa Pani Halina Święch, Pani Dyrektor Dorota Jaszczowska, Przewodnicząca Rady Rodziców Pani Dorota Maj, reprezentacja Rodziców, Grona Pedagogicznego i kilkoro uczniów. Tym razem na widowni zabrakło klas starszych, a wszyscy zaproszeni goście zachowali zasady reżimu sanitarnego.

Pierwszoklasiści od dłuższego czasu, z niecierpliwością oczekiwali na tak ważne wydarzenie. Egzamin dla przyszłych uczniów przeprowadził król Ołówkos w towarzystwie królowej i gwardzystów. Dzieci pokazały, że doskonale poznały zasady zachowania panujące w szkole, potrafią: śpiewać, tańczyć i recytować wiersze. Posiadają wiedzę patriotyczną i znają przepisy ruchu drogowego. Największą uwagę przyciągnął polonez w przygotowanych specjalnie na tę okazję strojach. Znakomicie wykonane zadania z różnych dziedzin oraz z uśmiechem wypity napój mądrości i odwagi, pozytywnie oceniła komisja i zgromadzona publiczność. Pani Dyrektor w imieniu wszystkich zebranych potwierdziła, że Pierwszaki zasługują na miano prawdziwych uczniów.

Po części artystycznej nastąpił najbardziej doniosły moment uroczystości jakim było odśpiewanie hymnu państwowego i złożenie przez Pierwszoklasistów uroczystej przysięgi na Sztandar Szkoły, podczas której zapewniły, że będą dobrymi i uczciwymi uczniami, będą dbać o dobre imię swojej klasy i szkoły, będą szanować nauczycieli, rodziców i kolegów oraz kochać swoją Ojczyznę. Aktu pasowania dokonała Dyrektor Szkoły – Pani Dorota Jaszczowska.

W poczet uczniów przyjęci zostali: Kacper Cierniak, Martyna Cierniak, Emilia Gonciarczyk, Kacper Kłyś, Szymon Kras, Bartomiej Kudła, Adrianna Lupa, Karolina Mrula, Mikołaj Nowak, Igor Oleksy, Patryk Stachowicz, Bartłomiej Śliwiński, Kamil Tworzydło i Szymon Wróbel.

Gratulacje i życzenia uczniom oraz ich rodzicom złożyli: Pani Dyrektor oraz Pani Halina Święch. Miłym akcentem uroczystości było podziękowanie Pani Małgorzaty Stachowicz, jakie w imieniu Rodziców uczniów klasy I złożyła nauczyciel-

lom. Na zakończenie tej ważnej uroczystości rodzice zaprosili wszystkich na słodki poczęstunek, przepiękny tort, który wykonała jedna z mam Pani Renata Kłyś. Dodatkowo uczniowie klasy I otrzymali rogi obfitości i słodkie niespodzianki.

Na zakończenie reprezentanci Samorządu Uczniowskiego, w imieniu wszystkich uczniów, złożyli nauczycielom życzenia oraz zaśpiewali piosenki z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Uczennica Karolina Stachowicz zagrała dla nauczycieli „Sto lat” na saksofonie.

Uroczystość Ślubowania klasy I, przy współpracy Rodziców, przygotowała wychowawczyni Danuta Laska. O oprawę muzyczną zadbał Pan Michał Pastuch, a dekoracje wykonała Pani Małgorzata Książek i Rodzice.

Danuta Laska
PSP w Strzelcach Wielkich

Wycieczki uczniów ze Szkoły Podstawowej w Uściu Solnym

Zakończenie projektu „Polski ZŁOTY ma 100 lat!”

Uczniowie klas IV – VIII Szkoły Podstawowej w Uściu Solnym od grudnia 2019 r. realizowali zadania w ramach projektu, współfinansowanego ze środków Narodowego Banku Polskiego, „Polski ZŁOTY ma 100 lat!”.

Ostatnim działaniem projektowym była, zorganizowana we wrześniu br., wycieczka do Żywca i na Górę Żar. Uczniowie wycieczkę rozpoczęli od zwiedzania Starego Zamku, który swymi początkami sięga połowy XIV w. Nie tylko ze względu na swój wiek, ale również na ciekawą historię powiązaną ściśle z wydarzeniami dziejowymi o wymiarze europejskim, zasługuje on na miano światowego dziedzictwa kulturowego. Początki jego powstania okryte są tajemnicą. Pierwszymi, potwierdzonymi w dokumentach właścicielami miasta i zamku, byli Komorowscy herbu Korczak, którzy dzięki swym kontaktom i podróżom włączyli zamek żywiecki w nurt renesansowej sztuki europejskiej. Z ich to inicjatywy - w ramach przebudowy zamku gotyckiego w renesansowy - powstał piękny arkadowy dziedziniec zachowany w swym pierwotnym układzie do dnia dzisiejszego.

Dużą atrakcją dla uczniów okazały się warsztaty garncarskie, podczas których młodzież próbowała swoich sił w rzeźbieniu i lepieniu w glinie. Wykazali się sporą inwencją twórczą i kreatywnością, a efekty pracy zaskoczyły ich samych.

Podczas zwiedzania komnat zamkowych zapoznali się z różnymi ekspozycjami: archeologiczną, przyrodniczą, historyczną, wystawą malarstwa współczesnego oraz wzbudzającą sporo emocji zamkową salą tortur.

Zamek żywiecki otoczony jest zabytkowym, 26-hektarowym parkiem, którego początki sięgają XVII wieku. Park, pierwotnie założony w stylu włoskim, w pierwszej połowie XIX w. przekomponowany został na angielski park krajobrazowy. Uczniowie mieli możliwość podziwiania tego urokliwego, romantycznego miejsca podczas spaceru.

Kolejnym punktem programu wycieczki był wyjazd kolejką na Górę Żar, gdzie mieści się druga co do wielkości elektrownia wodna w Polsce. Jest to elektrownia szczytowo-pompowa wykorzystująca jako zbiornik dolny Jezioro Międzybrodzkie, natomiast górny, sztuczny zbiornik, wybudowany jest na szczycie Góry Żar. Myśl o budowie polskiej elektrowni szczytowo-pompowej zrodziła się w latach przedwojennych w okresie budowy zapory w Porąbce, a jednym z pierwszych pomysłodawców był nadzorujący jej budowę Gabriel Narutowicz, późniejszy prezydent II RP. Ze szczytu góry roztaczają się piękne widoki na malownicze krajobrazy Beskidów, które stały się doskonałym tłem do pamiątkowych zdjęć.

WYCIECZKA W RAMACH PROJEKTU „ODKRYWAMY MAŁOPOLSKĘ”

Możliwość uczestniczenia w wycieczce mieli także uczniowie klas I – III, którzy we wrześniu br., w ramach projektu „Odkrywamy Małopolskę” wybrali się do Interaktywnego Centrum Pszczelarstwa „Apilandia”, gdzie odkrywali tajniki życia pszczoł.

Na miejscu czekało na nich wiele atrakcji. Przygodę rozpoczęli od wizyty w zabytkowych, odrestaurowanych podziemiach Centrum. Nowoczesna wystawa interaktywna obfitowała w barwne obrazy, ciekawe pokazy multimedialne, animacje poglądowe, dzięki którym ukazane zostały sekrety z życia pszczoł i ich zachowań, zarówno w ulu, jak i poza nim. W sposób szczególnie przybliżona została praca pszczoły miodnej. Dzieci zgłębiły wiedzę o prozdrowotnych właściwościach miodu i innych produktach pszczelarskich.

Interaktywną ekspozycję uzupełniły profesjonalne warsztaty, na których uczniowie własnoręcznie wykonywali świece z wosku pszczelego. Zobaczyli także pasiekę edukacyjną, którą zamieszkuje rasa pszczoł Krainka Viktoria.

Drugim punktem wycieczki była wizyta w Muzeum Jana Pawła II w Wadowicach. Dzięki multimedialnej ekspozycji uczniowie zapoznali się z najważniejszymi wydarzeniami z życia Świętego Jana Pawła II - od narodzin aż do śmierci. Zobaczyli jego narty, kajak, szaty, zegar, który wskazywał ostatnią godzinę jego życia. Oglądali mieszkanie Wojtyłów, w którym Karol przyszedł na świat oraz oryginalne eksponaty związane z ich rodziną.

Po zwiedzeniu muzeum dzieci udały się do Bazyliki Mniejszej Ofiarowania NMP, gdzie został ochrzczony Karol Wojtyła. Ostatnią atrakcją była degustacja „papieskich” kremówek. Uczestnicy wycieczki miło spędzili czas, ale przede wszystkim poznali wiele ciekawostek z życia Świętego Jana Pawła II i pogłębili wiedzę na temat świata pszczoł.

Urszula Mądrzyk
ZSP w Uściu Solnym

Obchody 102. rocznicy Odzyskania Niepodległości i akcja „Szkoła pamięta” w Uściu Solnym

11 listopada to data znana każdemu Polakowi. Już na etapie wczesnej edukacji zapoznaje się dzieci z historią kraju, który został wymazany z mapy świata na 123 lata. Choć brzmi to jak baśń lub legenda, ta historia zdarzyła się naprawdę. Polska zniknęła, ale jej synowie nie stracili nadziei na odzyskanie niepodległości. Ich marzenia ziściły się 11 listopada 1918 roku, dlatego też ta data jest dla potomnych wielkim świętem narodowym.

Tegoroczne Święto Odzyskania Niepodległości na pewno było o wiele skromniej obchodzone niż to było w poprzednich latach. Panująca epidemia oraz liczne ograniczenia uniemożliwiły przeprowadzenie większej uroczystości.

Uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego mimo wielu trudności zorganizowali akademię w nietypowej formie. Dzięki pomocy i zaangażowaniu rodziców, którzy pomogli dzieciom dotrzeć na nagranie, powstał film, który został umieszczony na stronie internetowej szkoły.

Wspominamy w nim nie tylko 11 listopada 1918 roku, ale także Bitwę Warszawską oraz ludobójstwo w Katyniu (w tym roku przypadają okrągłe rocznice tych wydarzeń).

Tą akademią pragniemy złożyć hołd tym, którzy na przestrzeni ostatniego stulecia nie zawahali się, by oddać życie za Ojczyznę. Pamięć o nich jest ciągle żywa, a ich ofiara nie poszła na marne.

Uczniowie z Uścia Solnego włączyli się także w akcję organizowaną pod patronatem MEN – „Szkoła pamięta”. Jej celem jest upamiętnianie ważnych wydarzeń i postaci historycznych. Podejmując tę inicjatywę dzieci odwiedziły miejscowy cmentarz, na którym spoczywają żołnierze austro-węgierscy polegli podczas I wojny światowej, a przede wszystkim pochodzący z Uścia Solnego podporucznik Leopold Kurnik (walczący w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie) oraz Stanisław Puzia, ps. *Paw* (żołnierz niezłomny). Uczniowie pamiętali także o znajdującym się w pobliskich Niedarach cmentarzu, na którym spoczywają żołnierze armii carskiej.

Tego typu działania są nieocenioną edukacją patriotyczną i uświadamiają uczniom, jak bardzo inni musieli się poświęcić, by Polska była wolnym, niepodległym krajem.

*Paulina Kałuża
ZSP w Uściu Solnym*

Świętowanie rocznic w czasie pandemii w Publicznej Szkole Podstawowej w Strzelcach Wielkich

Publiczna Szkoła Podstawowa w Strzelcach Wielkich po raz kolejny przystąpiła do akcji organizowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej – „Szkoła do hymnu”.

10 listopada 2020 roku punktualnie o godz. 11:11 uczniowie i nauczyciele zaśpiewali Mazurka Dąbrowskiego. Z powodu ograniczeń epidemicznych obowiązujących w całym kraju, wspólne śpiewanie hymnu narodowego musiało odbyć się online, jednak nie przeszkodziło nam to w radosnym przeżywaniu tej podniosłej chwili, gdyż wiedzieliśmy, że od Tatr do Bałtyku wszyscy uczniowie razem z nami śpiewają „Jeszcze Polska nie zginęła...”. W dniu Narodowego Święta Niepodle-

głości również nie mogło zabraknąć Mazurka Dąbrowskiego, którego tym razem uczniowie zaśpiewali wspólnie ze swoimi rodzinami, włączając się w ogólnopolską akcję - „Niepodległa do hymnu”.

„Szkoła pamięta”. Celem inicjatywy było zorganizowanie działań upamiętniających ważne postaci oraz wydarzenia historyczne. W ramach akcji uczniowie wykonali prace plastyczne i prezentacje multimedialne. Ich tematyka dotyczyła

szczególnie historii naszej małej ojczyzny (Mapa miejsc pamięci na terenie gminy Szczurowa, Cmentarz wojenny we Wrzępi) i lokalnych bohaterów (mjr Michał Gaca, gen bryg. Leopold Okulicki, plut. Tadeusz Maj). Ponadto uczniowie porządkowali przed zbliżającym się Świętem Zmarłych groby żołnierzy, nauczycieli, kapłanów, opuszczone mogiły i Miejsca Pamięci Narodowej znajdujące się w okolicy.

SP Strzelce Wielkie

PSP Zaborów: Tablica informacyjna z historią Zaborowa

W ostatnich dniach listopada 2020 roku obok budynku Publicznej Szkoły Podstawowej im. Władysława Jagiełły w Zaborowie zainstalowano nową tablicę informacyjną z historią Zaborowa. Jest to ostatnia, trzecia część tryptyku historycznego. Poprzednie tablice opisują historię Szkoły Podstawowej w Zaborowie oraz kwaterę wojskową na cmentarzu parafialnym w Zaborowie. Oto pełny tekst znajdujący się na ostatniej tablicy informacyjnej:

HISTORIA ZABOROWA

„Zaborów sławna wieś, dadzą pić, dadzą jeść...”

Historia Zaborowa sięga XII wieku. Pierwsza pisana wzmianka pochodzi z roku 1236. Dowiadujemy się z niej, że wieś należała do biskupa krakowskiego – Władysława. Była to osada położona za lasami i borami w rozległej Puszczy Radłowskiej. Następna wzmianka pochodzi z roku 1322, z czasów panowania Władysława Łokietka i dotyczy spraw sądowych związanych z prawem do korzystania z wsi biskupiej.

Na przestrzeni wieków przez Zaborów przetoczyły się hordy tatarskie, a także wojska szwedzkie. W czasie potopu w 1655 roku miejscowi chłopci i szlachta stoczyli potyczkę ze Szwedami pod Pojawiem.

W latach 1772-1918 Zaborów znalazł się w zaborze austriackim. Był to trudny czas pod względem ekonomicznym, jednak wieś rozwijała się w obszarze religijnym, oświatowym i kulturalnym. W 1819 roku powstała samodzielna parafia, zaś w roku 1843 szkoła parafialna. Terenu Zaborowa nie ominęły wydarzenia z roku 1846, związane z rabacją chłopską. Kilku Zaborowian wzięło udział w przygotowaniach i walkach zbrojnych w Powstaniu Styczniowym. Miało to miejsce w 1863 roku. Szkoła Ludowa powstała w 1878 roku, a jej pierwszym kierownikiem był Józef Prelich, również powstaniec styczniowy w oddziale gen. Mariana Langiewicza. Piękną kartę zapisali także Zaborowianie w Legionach Józefa Piłsudskiego w czasie I wojny światowej, wojny polsko-bolszewickiej i walk o odzyskanie niepodległości Polski.

W okresie międzywojennym Zaborów rozwijał się bardzo intensywnie. Szczególnie wyróżniającą się postacią był Jędrzej Cierniak, najsłynniejszy syn tej ziemi. W 1936 roku oddano do użytku Dom Ludowy, który służy mieszkańcom do dnia dzisiejszego. W czasie II wojny światowej kilkunastu Zaborowian zginęło na frontach, w niemieckich obozach koncentracyjnych i sowieckich łagrach. Po zakończeniu wojny wybudowano nową szkołę, ośrodek zdrowia i kościół.

Najważniejsze zabytki Zaborowa to: rokokowo-klasycystyczny pałac rodziny Dąmbskich z II połowy XIX wieku,

drewniana dzwonnica obok kościoła z roku 1830 fundacji Teresy Radeckiej oraz pochodząca z 1872 roku kaplica cmentarna rodziny Gunterów, właścicieli dworu w Dołędze. Na uwagę zasługują również przydrożne kapliczki, figury i krzyże. Wszystkie większe inicjatywy rozwijające wieś były wspierane przez Klub Zaborów w Chicago, który powstał w 1926 roku.

*Mieczysław Chabura
Dyrektor SP w Zaborowie*

„Gdy gaśnie pamięć ludzka, dalej mówią kamienie”

Wędrując przed ponad trzydziestu laty po raz pierwszy po cmentarzu parafialnym w Zaborowie, moją uwagę przykuły, oprócz kaplicy kryjącej doczesne szczątki właścicieli Dołęgi: Bratkowskich, Pikuzińskich, Gunterów, Wolskich i Tumidajskich oraz znanego pisarza, uczestnika Powstania Styczniowego Ignacego „Sewera” Maciejowskiego, pomniki nagrobne zaborowskiej szlachty: Radeckich, Larysz-Niedzielskich, Zabłockich i Dąmbskich, herbu Godziemba. Charakteryzowały

się ciekawą architekturą i wyrytymi na nich inskrypcjami. Wiedząc, że są one wykonane z piaskowca, a więc skały bardzo kruchej i podatnej na warunki atmosferyczne, postanowiłem wraz z młodzieżą z istniejącej wówczas szkoły rolniczej, odczytać je i spisać. Już wtedy niektóre inskrypcje były zatarte upływem czasu i niemożliwe do odczytania. Dziś, po trzydziestu latach, większość jest nieczytelna. Czas zrobił swoje i zatara ślad. To, co udało się ocalić od zapomnienia to:

1. Wysoki pomnik na prawo od kaplicy „dołęskiej” w postaci Światowida:
Tomasz Korab Zdzeński
syn jedynak Tadeusza i Tekli z Laryszów Niedzielskich
właściciel dóbr Kokotowa i Zabawy (pod Wieliczką)
przeżywszy kawalerem lat 39 oddał ducha
Bogu 26 grudnia 1831

2. Pomniki na prawo od kaplicy:
D.O.M.
Tu spoczywają zwłoki
Julii z Zabłockich
Niedzielskiej
która przeżywszy lat 70 opatrzona Św. Sakramentami
rozstała się z tym światem 8 lutego 1865
Cześć popiołom Jej

D.O.M.

Tu spoczywają zwłoki
Franciszka Radeckiego
zm. 18 grudnia 1828 r.
i Teresy z Grzybowskich
małżonki Jego zm. 26 października 1878 roku
Zmarłych

Za dusze tychże fundatorów,
Kolatorów Kościoła tutejszego
proszą Przechodnia o pobożne
westchnienie do BOGA

Trzy pomniki nagrobne, wykonane z piaskowca,
których inskrypcji nie da się odczytać i ustalić.

Trudno szukać inskrypcji ostatniej właścicielki dworu w Zaborowie, hrabiny Ireny Dąmskiej-Łopuszańskiej, która urodziła się 27 sierpnia 1914 roku w Zaborowie jako córka Antoniego i Adeli Dąmskich. Ochrzczona została w Poroninie. W 1917 roku Jej ojciec, Antoni, popełnił samobójstwo, a matka opuściła Zaborów przenosząc się do Warszawy, gdzie wyszła ponownie za mąż za Krasickiego. Mała Irena pozostała w dworze z niewiadomą babcią Heleną Dąmską. Nie były jednak w stanie samodzielnie zarządzać dość okazałym majątkiem (obszar dworu liczył ok. 218 hektarów), dlatego często był on dzierżawiony. Dzierżawcami byli, między innymi:

3. Przed kaplicą znajduje się grobowiec rodziny Dąmskich z Zaborowa, a na nim epitafium:

Antoni Godziemba
Dąmski
Syn Heleny Niedzielskiej
I Władysława
Dąmskich
*1890 + 5.11.1917
w Zaborowiu
Spokój Jego duszy

Helena
Z Larysz - Niedzielskich
Władysława Dąmska
przeżywszy lat 73
zm. 12 stycznia 1925
w Zaborowiu
Prosi
o westchnienie do Boga

Stefan Dziadyk, żyd Holberg i Niemiec - Stefan Hipman. Plenipotentem Ireny Dąmskiej był Andrzej Przyłuski, spokrewniony z Tumidajskimi, a po jego aresztowaniu i wywiezieniu do obozu w Auschwitz-Birkenau, Franciszek Biernat. Straszny los spotkał Irenę Dąmską po II wojnie światowej. Została wyrzucona z dworu, majątek na podstawie komunistycznej reformy rolnej upaństwowiono, a w dworze początkowo mieściła się szkoła rolnicza, później kilka klas szkoły podstawowej, izba porodowa, ośrodek zdrowia i mieszkania dla nauczycieli. W końcu dwór, przepiękny eklektyczny pałacyk o niespotykanej w tej części Małopolski architekturze klasycystycznej,

opustoszał i popadł w ruinę. Dużych zniszczeń dokonała Spółdzielnia Produkcyjna, działająca w Zaborowie przez krótki okres lat pięćdziesiątych. Hrabina Irena Dąbska znalazła początkowo schronienie u Państwa Jadwigi i Juliana Tumidajskich w zaprzyjaźnionej Dołędze, później Jej losy były dramatyczne, a sytuacja finansowa nie do pozazdroszczenia. Po wojnie straciła wszystko, musiała na nowo szukać swojego miejsca, co w tych czasach nie było łatwe. Do Zaborowa nie miała prawa się nawet zbliżać, nie pasowała do tego ustroju. Tacy jak Ona byli uważani za wrogów ludu pracującego. Była zdana na powojenną tułaczkę i upokorzenia, jakie musiała znosić. W Zaborowie pojawiła się w roku 1961, zaproszona przez Komitet Budowy Szkoły na poświęcenie i oddanie nowej szkoły. Powiedziała wtedy Pani Stefanii Cierniak z domu Pawlik tak: „-Nie żal mi tej parceli, bo na niej stoi piękna szkoła”. Mogła również wtedy zobaczyć swój ukochany dwór. Schorowana po tak wielkich przeżyciach, u schyłku swych ziemskich lat, znalazła schronienie w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku w Domu Opieki Społecznej w Wadowicach. Z tego okresu zachowało się kilka listów Pani Ireny Dąbskiej-Łopuszańskiej (pod koniec życia wyszła za mąż) do Pani Marii Gulik, miejscowej bibliotekarki, w których bardzo ciepło wypowiada się o mieszkańcach Zaborowa, wspomina spotkanie z Jędrzem Cierniakiem z roku 1940, różne zwyczaje ludowe panujące w Zaborowie. Była ciekawa spraw, tego, co porabiają znani jej ludzie pochodzący z Zaborowa. Dziedziczka żywo interesowała się tym, co dzieje się z dworem. Pani Irena śledziła również sprawy społeczne wsi. Bardzo cieszyła się z faktu, że powstała nowa szkoła tzw. „tysiąclatka”, pierwsza w ówczesnym województwie krakowskim, nowy ośrodek zdrowia z lekarzem ogólnym, stomatologiem i apteką. Cieszyła się z faktu, że instytucje te powstały na ziemi należącej do niej. Nie rościła sobie z tego powodu pretensji do własności, rozumiejąc potrzebę czasu. Była osobą nad wyraz pogodną, pogodzoną z rzeczywistością, chyba rozumiejącą, że czasu nie zatrzyma i nie zmieni. Zmarła 7 stycznia 1987 roku w Wadowicach i tam została pochowana na cmentarzu parafialnym. W Zaborowie nie ma śladu z Jej inskrypcją nagrobną. Szkoda, bo może się zdarzyć, że niedługo nikt już nie będzie pamiętał o właścicielach dworu w Zaborowie. Trzeba tu koniecznie przypomnieć, że przodkowie Pani Ireny żyli dobrze z okoliczną ludnością, angażowali się w życie społeczne wsi i finansowali wiele inwestycji służących dobru mieszkańców. W 1820 roku Narcyz Jaworski nabył w drodze kupna od funduszu religijnego i kameralnego prawa do Zaborowa, Pojawia i Kwikowa. Po upływie roku sprzedał majątek Franciszkowi i Teresie z Grabowskich Radeckim. Franciszek Radecki zmarł w roku 1828. Teresa Radecka była kolatką kościoła w Zaborowie i jako osoba bezdietna przekazała dobra w 1830 roku swemu krewnemu - Kajetanowi Niedzielskiemu, który był właścicielem dóbr w Śledziejo-

wicach, Kokotowie i w Zabawie k. Wieliczki. Następnie dobra w 1839 odziedziczył syn Kajetana - małoletni Jan (którego majątkiem zarządzała matka Julia z Zabłockich Niedzielska), a po jego śmierci we Włoszech w 1850 roku przyrodni bracia, Antoni i Erazm. Ten ostatni rzekł się swojej połowy majątku na rzecz brata Antoniego, który umierając w roku 1876 zapisał Zaborów swej jedynej córce - Helenie. W roku 1877, Helena, wniosła Zaborów jako wiano po zawarciu małżeństwa z hrabią Władysławem Dąbskim, herbu Godziemba. Władysław Dąbski był synem Jana Dąbskiego, uczestnika Powstania Listopadowego, wywodzącego się ze znamienitego rodu szlacheckiego Godziembów, którego początki sięgają XII wieku. Z małżeństwa z Sylweryną z Czaplickich, Jan Dąbski miał trójkę dzieci: Florentynę, (która wyszła za mąż za Bogusza i zamieszkała w okolicach Sanoka), Julię, (która była ksienią kanoniczek warszawskich) i Łukasza, (który ożenił się ze Stanisławą Załęską). Łukasz był ponadto właścicielem Kolosów koło Czarnocina, jednakże zmarł w młodym wieku. Z drugiego małżeństwa z Antoniną Michalczewską, Jan Dąbski miał również trójkę dzieci: Tomasza, (dziedzica Kaliny Wielkiej), Marię, (która prawdopodobnie zmarła w młodym wieku) i Władysława, (który poślubił Helenę Niedzielską herbu Larysz z Zaborowa koło Brzeska). Właściciele zaborowskich dóbr współpracowali z proboszczem Parafii Zaborów - Franciszkiem Wolffem i światłymi gospodarzami. Przekazywali im pieniądze oraz drewno na budowę nowej szkoły ludowej, która powstała w 1878 roku oraz współfinansowali pensję dla stałego nauczyciela, którym był powstaniec styczniowy, Józef Prelich. Właściciele dóbr w Zaborowiełożyli również pieniądze na naukę uzdolnionej młodzieży wiejskiej, pochodzącej z ubogich rodzin oraz wspierali przedsięwzięcia patriotyczne i społeczne. W czasie drugiej wojny światowej administratorem majątku hrabiny Ireny Dąbskiej, był wspomniany już Andrzej Przyłuski ps. „Strzeмиę”, podchorąży, zaprzysiężony w placówce ZWZ-AK w Szczurowej. Za przynależność do ruchu oporu został on aresztowany i wywieziony do obozu w Auschwitz - Birkenau, gdzie zginął. W tym okresie we dworze stale przebywali ludzie zagrożeni aresztowaniem, dla których często fikcyjna praca w majątku była ochroną przed dekonspiracją lub wywózką na przymusowe roboty do Niemiec lub do obozu zagłady. Hrabina Dąbska wspierała miejscowych partyzantów z Armii Krajowej, poprzez świadczone na ich rzecz ekwiwalenty pieniężne i w naturze. Zaszukali więc mieszkańcy zaborowskiego dworu swoją postawą na pamięć i wspomnienie. Bezlitośnie upływający czas nie oszczędził ani ich samych, ani ich nagrobków wykonanych przez najlepszych rzeźbiarzy. Zawiódł materiał, piaskowiec, resztę dokończył czas i czynniki klimatyczne. Na szczęście pamięć jest od nich niezależna.

Mieczysław Chabura
Dyrektor SP w Zaborowie

